

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 156/2026-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Benkóczki, Baláž - advokáti, s.r.o., 29. augusta 36A, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Dunajská Streda v konaní sp. zn. 18T/9/2020 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní sp. zn. 18T/9/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľa na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Dunajská Streda **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 18T/9/2020 konal bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **2 500 eur**, ktoré **je** Okresný súd Dunajská Streda **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Dunajská Streda **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1 014,41 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. februára 2026 a prijatou na ďalšie konanie v celom rozsahu uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 156/2026-15 z 11. marca 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18T/9/2020. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a zároveň mu priznal finančné zadost'učinenie 7 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu vyplýva, že na základe obžaloby pre prečin všeobecného ohrozenia podanej proti [REDAKOVANÉ] a sťažovateľovi ako obžalovaným je na okresnom súde od 23. januára 2020 vedené trestné konanie, v ktorom sa hlavné pojednávanie začalo 4. septembra 2020. Prvý termín bol pôvodne nariadený na 24. apríl 2020, ale bol zrušený kvôli opatreniam súvisiacim s ochorením COVID-19, podobne ako ďalšie termíny určené na 20. november 2020 a 12. marec 2021. Následne došlo k odchodu zákonnej sudkyne na materskú dovolenku, vec bola pridelená novej sudkyňi a sťažovateľ si uplatnil svoje zákonné právo a s touto zmenou nesúhlasil. Hlavné pojednávanie tak začalo odznova, a to 18. februára 2022 a pokračovalo 6. mája 2022. Ďalší termín určený na 29. júl 2022 bol z dôvodov na strane sťažovateľa (pre vopred plánovanú dovolenku) odročený na 9. september 2022, na ktorom boli vypočutí poškodení a jeden svedok. Hlavné pojednávanie určené na 9. december 2022 sa nekonalo, pretože znova došlo k zmene zákonnej sudkyne. Následne sa vo veci konalo 23. júna 2023, 27. októbra 2023, 21. februára 2024, 14. júna 2024 a 25. októbra 2024. Termín určený na 21. február 2025 bol zrušený na pokyn zákonnej sudkyne (z dôvodu sprievodu rodinného príslušníka na lekárske vyšetrenie), ktorá následne určila nový termín na 23. máj 2025. Na tomto pojednávaní bol vypočutý ďalší svedok a termín bol odročený na 19. september 2025 a opakovane na 30. január 2026, ale tieto termíny sa neuskutočnili z dôvodu dočasnej práceneschopnosti zákonnej sudkyne. Medzičasom opäť došlo k zmene zákonnej sudkyne, ktorá na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 23. marca 2026 vykonala výsluch znalca a termín je aktuálne odročený na 8. jún 2026. Celkovo sa dosiaľ uskutočnilo jedenásť termínov hlavného pojednávania, ďalších sedem termínov bolo odročených a predmetná trestná vec nie je doteraz meritórne rozhodnutá.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta postup okresného súdu, ktorým podľa neho došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jeho v bode 1 označených práv. Popisujúc jeho priebeh, sťažovateľ tvrdí, že v období od 4. septembra 2020 do 18. februára 2022, od 9. septembra 2022 do 23. júna 2023 a napokon od 25. októbra 2024 až doteraz dochádza k zbytočným priet'ahom, ktoré zavinil okresný súd. Zvlášť poukazuje na to, že nejde o vec právne ani skutkovo zložitú a tiež že on sám k priet'ahom neprispel, keďže sa riadne dostavoval na všetky termíny hlavného pojednávania a reagoval na výzvy súdu. Iba jediný raz a s dostatočným časovým predstihom žiadal súd o odročenie z dôvodu čerpania vopred plánovanej a už zaplatenej dovolenky, čo znamenalo posun termínu hlavného pojednávania iba o šesť týždňov. Zdôrazňuje, že od podania obžaloby uplynulo už 6 rokov a v dôsledku doterajšieho postupu okresného súdu sa ako obžalovaný, ktorému hrozí trest odňatia slobody na dva až päť rokov, nachádza v stave právnej neistoty. Dĺžku napadnutého konania považuje za extrémne neprimeranú,

keďže lehoty v trestných veciach sa majú posudzovať oveľa prísnejšie a trestné konanie má byť vedené s osobitnou rýchlosťou.

III.

Vyjadrenie okresného súdu

4. Okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti uviedol podrobnú chronológiu napadnutého konania a uznal, že sa v ňom vyskytli obdobia krátkodobej nečinnosti a „časové sklzy“, ale zdôraznil, že tieto boli spôsobené objektívnymi skutočnosťami, či už spočívajúcimi v epidemiologickej situácii v rokoch 2020 – 2021 alebo v práceneschopnosti konajúcej zákonnej sudkyne, resp. v dôsledku jej zmeny v súvislosti s odchodom na materskú dovolenku, čo bolo aj dôvodom na prerozdelenie vecí.

5. K procesnej zložitosti okresný súd poukázal na to, že k dĺžke konania prispieva aj určitá faktická náročnosť a potreba vypočítať znalcov a väčšie množstvo svedkov. Vo veci boli vypracované až tri znalecké posudky, dva v priebehu vyšetrovania, jeden bol predložený poškodenou firmou, súčasťou dokazovania je požiarotechnická expertíza a správa hasičského zboru. Okresný súd zároveň uviedol, že po právnej stránke vec nie je zložitá, a pokiaľ ide o požadované finančné zadostučinenie, považuje ho za neodôvodnené.

6. Keďže z obsahu súdneho spisu považoval ústavný súd za preukázaný skutkový priebeh napadnutého konania a z vyjadrenia okresného súdu nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by boli v prejednávanej veci spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu v neprospech sťažovateľa, nepovažoval za potrebné doručovať toto vyjadrenie na repliku sťažovateľovi a v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania pristúpil k meritórnemu prerokovaniu ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, vyjadrením okresného súdu a obsahom na vec sa vzťahujúceho spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Podstata námietok sťažovateľa súvisí s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote a je založená na tvrdení, že v napadnutom trestnom konaní, v ktorom má postavenie obžalovaného, okresný súd nekoná priebežne a plynulo a spôsobuje vo veci zbytočné prietahy.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

10. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru a ostatné označené referenčné normy – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020, I. ÚS 318/2022). V trestných veciach k nastoleniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu o vine, resp. nevine obžalovaného a na tento výrok nadväzujúcimi ďalšími výrokmi nastoľujúcimi práva a povinnosti (IV. ÚS 536/2021, IV. ÚS 358/2022, IV. ÚS 103/2023).

11. V trestných veciach je cieľom čl. 6 ods. 1 dohovoru zabezpečiť, aby obvinená osoba nebola príliš dlho obvinená a aby sa o tomto obvinení rozhodlo (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968, sťažnosť č. 2122/64, bod 18). Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabráňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (Wemhoff proti Nemecku z 27. 6. 1968).

12. Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť aj v trestnom konaní taký procesný postup, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty strán (III. ÚS 233/2021, III. ÚS 411/2021). Táto povinnosť súdu je implicitne obsiahnutá aj v § 1 a § 2 ods. 7 Trestného poriadku. Podľa § 247 ods. 5 Trestného poriadku pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jej odročenia.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval aj sťažnosť sťažovateľa.

14. Napadnuté konanie z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej zložitosti. Možno konštatovať, že prejednanie obžaloby v trestnom konaní predstavuje štandardnú a pomerne početnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Na skutkovú zložitosť veci poukázal okresný súd, a to v súvislosti s tým, že v konaní je potrebné vypočúť väčšie množstvo svedkov, predvolať znalcov a oboznámiť sa s rozsiahlym spisovým materiálom z prípravného konania. Pozornosti ústavného súdu neušlo, že súd, aby mohol vypočúť niektorých svedkov, tiež musel v konaní ustanoviť tlmočníka z maďarského jazyka, čo v súhrne prispelo k predĺženiu napadnutého konania.

15. Zároveň je ale potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na predmet konania, ktorým je rozhodovanie o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa ako obžalovaného, ide o vec, k prerokovaniu ktorej musí všeobecný súd pristupovať obzvlášť efektívne, rýchlo a plynulo.

16. V rámci posudzovania ďalšieho kritéria, a to správania sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadne okolnosti, ktoré by bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľa v súvislosti s dĺžkou konania v danej veci.

17. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní ako tretie kritérium. Vychádzal pritom zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

18. Najskôr je potrebné konštatovať, že celková dĺžka trestného konania od podania obžaloby (január 2020) doteraz bez právoplatného rozhodnutia predstavuje obdobie vyše šiestich rokov, čo je samo osebe na hranici ústavnej udržateľnosti (za predpokladu, že by v tomto časovom rámci prebehlo aj odvolacie konanie a vec by bola právoplatne skončená, čo ale nie je tento prípad).

19. Z opísaného priebehu napadnutého konania vyplýva, že v počiatočnej fáze postup súdu komplikovala nepriaznivá epidemiologická situácia a s tým spojené protipandemické opatrenia, čo možno považovať za objektívne dôvody. Pandémiu nemožno pričítať súdu a súd v dôsledku opatrení, ktoré sledovali ochranu verejného zdravia, objektívne nemohol vykonávať pojednávania, teda procesné úkony, kde sa vyžadoval osobný kontakt súdu a strán, ibaže by strany s rozhodnutím vo veci v ich neprítomnosti súhlasili (II. ÚS 400/2021).

20. Z ďalšieho priebehu konania je zrejmé, že v júni 2021 bola vec prerozdelená novej zákonnej sudkyňi, ale hlavné pojednávanie sa uskutočnilo s časovým odstupom sedem mesiacov až vo februári 2022. Ďalšie obdobie nečinnosti v trvaní deväť mesiacov možno identifikovať od septembra 2022 do júna 2023. K zdržaniu v postupe súdu došlo aj v súvislosti so zrušením termínu hlavného pojednávania vo februári 2025, čo znamenalo, že od októbra 2024 do mája 2025 uplynulo sedem mesiacov bez úkonu súdu smerujúcemu k prejednaniu veci. Po následnej zmene zákonnej sudkyne (v poradí štvrtej) vo februári 2026 sa hlavné pojednávanie konalo až v marci 2026, čo predstavuje ďalších desať mesiacov prietahov vo veci. Popísané obdobia ústavný súd hodnotí ako nečinnosť okresného súdu, resp. taký procesný postup, ktorý efektívne nesmeruje k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako obžalovaný nachádza.

21. Opakované pridelovanie predmetnej veci zákonným sudcom na prerokovanie a rozhodnutie nemožno považovať za relevantnú procesnú aktivitu okresného súdu. Uvedená procesná aktivita je dôsledkom iných, s konaním bezprostredne nesúvisiacich skutočností (napr. personálne zmeny na okresnom súde, práceneschopnosť zákonného sudcu a pod.), t. j. nemožno ju hodnotiť ako zámernú a priamu procesnú aktivitu okresného súdu smerujúcu k prerokovaniu a rozhodnutiu veci samej (II. ÚS 444/2014).

22. Zohľadňujúc uvedené, ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18T/9/2020 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať vo veci a primerané finančné zadosťučinenie

23. Okrem vyslovenia porušenia svojich práv sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov. Z dôvodu, že napadnuté konanie nie je ku dňu prijatia tohto nálezu stále právoplatne skončené, ústavný súd podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde tomuto návrhu sťažovateľa vyhovel (bod 2 výroku tohto nálezu).

24. Sťažovateľ tiež žiada priznať od okresného súdu primerané finančné zadosťučinenie 7 500 eur z dôvodu dlhodobo pretrvávajúceho stavu právnej neistoty, keďže konanie už siedmy rok prebieha na prvom stupni v dôsledku zjavne neefektívnej činnosti okresného súdu, a poukazuje na to, že ako u trestne stíhaného je u neho v hre jeho osobná sloboda, ako aj dobrá povesť.

25. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ústavný súd zhodne s okresným súdom považuje požadované finančné zadosťučinenie za obzvlášť neprimerané.

26. Vychádzajúc zo záveru ústavného súdu o neefektívnom postupe okresného súdu v napadnutom konaní, ako aj popísanej nečinnosti okresného súdu, zohľadňujúc predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa, berúc do úvahy skutkovú zložitosť veci, celkové obdobie zbytočných prietáhov spôsobených súdom a všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie 2 500 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšku uplatneného nároku ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

27. Ústavný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 014,41 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

28. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby (§ 11 ods. 3 vyhlášky) uskutočnený v roku 2026 predstavuje sumu 396,50 eur, čo za dva úkony, na náhradu trov ktorých vznikol sťažovateľovi nárok (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti 2 x 396,50 eur), s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 15,86 eur) zvýšené o 23 % daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľa je platiteľom tejto dane, predstavuje spolu 1 014,41 eur.

29. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového

poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

30. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2026

Peter Molnár
predseda senátu